

SG Nelson Mandela

Openbare daltonschool voor vmbo tl/mavo en mavo-havo

Pestprotocol SG Nelson Mandela

2025-2026

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Uitgangspunten	4
2. Verskil tussen pesten en plagen	4
2.1 Plagen	4
2.2 Pesten	5
2.3 Voorbeelden van specifiek pestgedrag	5
3. Vijfsporenaanpak	6
3.1 Het betrekken van de middengroep bij het pesten	7
3.2 Het bieden van steun aan de jongere die pest	7
3.3 Professionaliseren van leerkrachten.....	7
3.4 Professionaliseren van ouders	7
3.5 Hulp aan het gepeste kind	8
3.6 Preventieve maatregelen	8
4. Melding / signalering van pesten	8
4.1 Het stappenplan na een melding van pesten	8
4.2 Het stappenplan signaleren van pestgedrag	9
5. Antipestcoördinator en vertrouwenspersoon	9
6. Bijlagen.....	10
<i>Bijlage 6.1 Informatie voor ouders.....</i>	<i>10</i>
Wat kunnen signalen zijn van pesten?	10
Wat ouders / verzorgers zelf kunnen doen:	10
Informatie voor ouders van pestende kinderen	11
<i>Bijlage 6.2 Digitaal pesten</i>	<i>12</i>
Wat kun je doen om digitaal pesten te voorkomen?	12
Sexting	12
Wat kun je tegen digitaal pesten doen?.....	13
<i>Bijlage 6.3 Leidraad voor een gesprek met de gepeste leerling.....</i>	<i>15</i>
Wat zijn de feiten?	15
<i>Bijlage 6.4 Leidraad voor een gesprek met een leerling die pest.....</i>	<i>16</i>
<i>Bijlage 6.5 Achtergrondinformatie.....</i>	<i>17</i>
Publicaties.....	17
Links naar internetsites	17
Films met als thema pesten.....	18

Voorwoord

‘Om tot leren te komen moet een leerling zich prettig en veilig voelen op school’ is een van de uitgangspunten van SG Nelson Mandela. We spreken hiermee heel duidelijk uit dat we al onze leerlingen een veilig pedagogisch klimaat willen bieden waarin zij zich harmonieus kunnen ontwikkelen en waarin goede leerprestaties mogelijk zijn.

Leraren, onderwijsondersteunend personeel, mentoren en schoolleiding bevorderen deze ontwikkeling door het scheppen van een open en prettige werksfeer in de klas en daarbuiten. Door het creëren van overzichtelijke en herkenbare teams draagt de organisatie van de school bij aan het gevoel van veiligheid.

Het moet zo voor iedere leerling mogelijk zijn om te ervaren dat hij/zij kan zijn wie hij/zij is. Er is ruimte voor iedereen om zichzelf te zijn, zolang dat niet betekent dat de afgesproken regels overtreden worden of dat iemands persoonlijke grenzen overschreden worden.

Pesten betekent dat iemands grenzen overschreden worden en dat past niet in een prettig en veilig klimaat voor allemaal. Om duidelijk te hebben wat wij van elkaar verwachten ten aanzien van een prettig en veilig leerklimaat en wat we doen, als dit even niet goed gaat, is dit pestprotocol geschreven.

1. Uitgangspunten

Het pestprotocol werkt alleen goed als aan bepaalde voorwaarden is voldaan:

1. De school is actief in het scheppen van een veilig, pedagogisch klimaat waarbinnen pesten als onacceptabel gedrag wordt ervaren.
2. Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: docenten, onderwijsondersteunend personeel, ouders en leerlingen. Alle partijen zijn bereid tot samenwerking om met behulp van het Nationaal onderwijsprotocol de problemen rond pesten aan te pakken.
3. Docenten en onderwijsondersteunend personeel moeten pesten kunnen signaleren en vervolgens duidelijk stelling nemen tegen het pesten.
4. De school dient te beschikken over een directe aanpak wanneer het pesten de kop opsteekt (het pestprotocol).
5. De school ontplooit preventieve (les)activiteiten.

2. Verschil tussen pesten en plagen

Het pestprotocol gaat over het omgaan met pesten. Pesten is anders dan plagen:

2.1 Plagen

We spreken over plagen wanneer leerlingen min of meer aan elkaar gewaagd zijn. Het vertoonde gedrag is onschuldig en nodigt uit tot een soortgelijke reactie. Het gaat dan om een spel, dat door geen van de betrokkenen als bedreigend of vervelend wordt ervaren. Er zijn geen slachtoffer(s) en dader(s): machtsverschil speelt geen rol. Bij plagen kun je elkaar aan. De ene keer word je geplaagd en een andere keer plaag jij. Het is niet kwaad bedoeld, maar meer als geintje.

Plagen is niet systematisch en heeft geen nadelige gevolgen voor degene die het ondergaat.

Bij plagen is er sprake van een pedagogische waarde: door elkaar eens uit te dagen, leren kinderen heel goed om met allerlei conflicten om te gaan. Dat is een vaardigheid die hen later in hun leven van pas komt bij conflicthantering.

2.2 Pesten

Bij pesten is sprake van:

- Slachtoffer(s) en dader(s); machtsverschil speelt een rol
- Langdurig: het houdt niet na een keer op
- Herhalend; hij of zij moet steeds jou hebben
- Schade: er ontstaat lichamelijke, materiele en/of geestelijke schade.
- Opzet: de pester wil je expres kwetsen of pijn doen.

Op school hanteren we de regel dat degene die object is van bepaald gedrag, uitmaakt of het vertoonde gedrag gewenst is of niet (meer).

Degene die het gedrag ondergaat bepaalt dus of er sprake is van pesten.

Wat voor de één een vorm van ongewenst gedrag is, hoeft dat voor de ander niet te zijn.

Wat voor de één een grapje of een plagerijtje is, kan door de ander als enorm vervelend of kwetsend ervaren worden.

Wat misschien niet persoonlijk bedoeld is, kan iemand direct raken.

Het wordt een probleem als je er samen niet meer uitkomt.

Het specifieke van pesten is gelegen in het bedreigende en vooral systematische karakter van bepaald gedrag.

We spreken van pestgedrag als er sprake is van regelmaat van bepaald gedrag ten opzichte van een leerling, waardoor deze leerling zich niet langer veilig voelt in de school.

Bij pesten wordt een slachtoffer uitgezocht over wie de baas gespeeld wordt. De gepeste leerling lukt het onvoldoende om voor zichzelf op te komen en deze leerling ervaart duidelijk nadelige gevolgen.

Onder pesten wordt in dit protocol verstaan: als een leerling een langere periode herhaaldelijk is overgeleverd aan systematisch mondeling, schriftelijk, digitaal en/of fysiek geweld van een of meer andere leerlingen.

2.3 Voorbeelden van specifiek pestgedrag

Pesten kan allerlei vormen aannemen. Hieronder volgen 5 categorieën met voorbeelden van pestgedrag.

1. Verbaal

Bijvoorbeeld, schelden, dreigen, belachelijk maken, uitlachen of een bijnaam geven op basis van lichaamskenmerken, (etnische) afkomst, geloof of seksuele voorkeur of n.a.v. een verkeerd antwoord in de klas, ongewenste berichten (opmerkingen en/of foto's of filmpjes) sturen via sociale media.

2. Fysiek

Bijvoorbeeld trekken, duwen, spugen, schoppen, slaan, laten struikelen, krabben, bijten, aan de haren trekken of seksuele intimidatie.

3. Intimidatie

Bijvoorbeeld een leerling achterna blijven lopen of fietsen, een leerling ergens opwachten, iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren, klemzetten, dwingen bezit af te geven of dwingen geld en/of andere zaken mee naar school te nemen.

4. Isolatie

Bijvoorbeeld uitsluiten door een klasgenoot, voortduren duidelijk maken dat hij/zij niet gewenst is of hem/haar blijven negeren.

5. Stelen of vernielen van bezittingen

Bijvoorbeeld afpakken, beschadigen en/of kapotmaken van spullen.

3. Vijfsporenaanpak

Door het ondertekenen van het Nationaal onderwijsprotocol heeft de school zich verbonden aan de vijfsporenaanpak.

Bij pesten worden vijf partijen te onderscheiden, die elk een rol hebben in de vijfsporenaanpak. De aanpak bestaat uit de volgende activiteiten: het betrekken van de zwijgende middengroep, hulp aan de pester, professionalisering van leerkrachten, professionalisering van ouders, en hulp aan het gepeste kind.

3.1 Het betrekken van de middengroep bij het pesten

De mentor bespreekt met de klas het pesten en benoemt de rol van alle leerlingen en die van de school hierin. Er wordt gesproken over mogelijke oplossingen en wat de klas kan bijdragen aan een verbetering van de situatie. De mentor komt hierin de toekomst op terug.

3.2 Het bieden van steun aan de jongere die pest

- Het confronteren van de jongere met zijn gedrag en de gevolgen hiervan
- Samen de achterliggende oorzaken boven tafel krijgen
- Aanbod van hulp (desnoods verplicht) door de mentor, antipestcoördinator, leerlingbegeleider of schoolmaatschappelijk werker en eventueel externe hulpverlening

3.3 Professionaliseren van leerkrachten

De school zorgt dat de medewerkers voldoende kennis en vaardigheden hebben over het pesten in het algemeen en het aanpakken van pesten. De school werkt aan een goed beleid rond pesten, zodat de veiligheid van leerlingen binnen de school zo optimaal mogelijk is. Hierdoor ontstaat een klimaat waarin pesten bespreekbaar gemaakt kan worden.

Alle medewerkers van de school vervullen een voorbeeldfunctie bij het signaleren en tegengaan van pestgedrag.

3.4 Professionaliseren van ouders

- Ouders die zich zorgen maken over pesten worden serieus genomen
- De school werkt samen met de ouders op het pesten aan te pakken
- De school geeft adviezen aan ouders in het omgaan met hun gepeste of pestende kind.
- De school verwijst de ouders zo nodig naar externe hulverleners

De ouders van leerlingen die gepest worden, kunnen er moeite mee hebben dat hun kind aan zichzelf zou moeten werken; hun kind wordt gepest en dat gepest moet gewoon stoppen! Echter, het gepeste kind wil zich niet alleen veilig voelen op school, maar ook geaccepteerd worden. Het verlangt ernaar om zich prettig en meer zelfverzekerd te voelen. Daar kan begeleiding of een (sociale vaardigheids) training aan bijdragen

3.5 Hulp aan het gepeste kind

- Het probleem wordt serieus genomen
- Er wordt uitgezocht wat er precies gebeurd is
- Er wordt overlegd over mogelijke oplossingen
- Het aanbieden van hulp door de mentor, antipestcoördinator, leerlingbegeleider, schoolmaatschappelijk werker of externe

3.6 Preventieve maatregelen

- Elke mentor bespreekt aan het begin van het schooljaar de algemene afspraken en regels in de klas. Het onderling plagen en pesten wordt hierbij genoemd en onderscheiden. Ook bespreekt de mentor in zijn klas het pestprotocol. Daarnaast wordt duidelijk gesteld dat pesten altijd gemeld moet worden en niet als klikken, maar wordt gezien als hulp bieden of vragen. Elke leerling weet dat hij pestgedrag kan melden bij elke volwassene op school. En elke leerling weet dat mevrouw Sandra Schoenmaker de anti-pestcoördinator is.
- Als een mentor of docent daartoe aanleiding ziet, besteedt hij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek. Hierbij worden de rol van de pester, het slachtoffer, de meeloper en de stille getuigen benoemd.
- Van de gesprekken rond pesten worden aantekeningen gemaakt, die door de mentor in het LVS van zowel de pester als de gepeste worden bewaard.

4. Melding / signalering van pesten

4.1 Het stappenplan na een melding van pesten

1. De mentor worden op de hoogte gesteld
2. Er is een gesprek met de gepeste(n)
3. Er is een gesprek met de pester(s)
4. Er is een gesprek met beide partijen om tot afspraken te komen
5. De ouders worden op de hoogte gebracht van de ondernomen stappen door de mentor
6. De mentor monitort of de afspraken nageleefd worden
7. Als het pestincident zich omzet in pesten dan wordt de antipestcoördinator ingeschakeld en inventariseert de antipestcoördinator wat nodig is: klassikaal, individueel, voor de pester(s) / gepesten of opschalen naar teamleider

4.2 Het stappenplan signaleren van pestgedrag

1. De mentor wordt op de hoogte gesteld door degene die het gedrag heeft gesignaleerd (leerling, ouder, docent, enz..)
2. De mentor maakt het bespreekbaar binnen de groep
3. De mentor legt het verschil uit tussen plagen en pesten. De mentor vertelt over de gevolgen van pesten. De mentor legt de rollen uit binnen het systeem pesten
4. De mentor maakt afspraken met de groep over hoe de sfeer binnen de groep verbeterd kan worden. De mentor besteed aandacht aan het groepsproces. De mentor monitort of het pesten daadwerkelijk gestopt is.
5. De mentor stelt de ouders op de hoogte van de ondernomen stappen

5. Antipestcoördinator en vertrouwenspersoon

De antipestcoördinator 2025-2026 is mevr. Sandra Schoenmaker, shn@psg.nl en de vertrouwenspersoon SG Nelson Mandela is mevr. Susan van der Kraats, kssn@psg.nl.

6. Bijlagen

Bijlage 6.1 Informatie voor ouders

Informatie voor ouders van gepeste kinderen

Wat kunnen signalen zijn van pesten?

- Niet meer naar school willen.
- Niets meer over school vertellen.
- Slechtere resultaten op school dan vroeger.
- Vaak dingen kwijt zijn of met kapotte spullen thuiskomen.
- Vaak hoofdpijn of buikpijn hebben.
- Blauwe plekken hebben op ongewone plaatsen.
- Vaak hoofdpijn of buikpijn hebben.
- Niet willen gaan slapen; vaker wakker worden of nachtmerries hebben; bedplassen
- Niet buiten willen spelen.
- Niet alleen een boodschap durven doen.
- Niet meer naar een club willen / durven gaan.
- Bepaalde kleren niet meer aan willen.
- Thuis prikkelbaar, boos of verdrietig zijn.
- Zelf blessures creëren om niet naar school te hoeven.

Wat ouders / verzorgers zelf kunnen doen:

- Neem uw kind serieus en zeg dat u met anderen gaat proberen het pesten te stoppen.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de mentor bespreken.
- Praat erover met uw kind of vraag uw kind op te schrijven wat het heeft meegemaakt.
- Probeer uw kind uit te leggen waarom kinderen pesten.
- Samen praten over pesten kan ook via een boek of een videoband over het onderwerp.
- Vertel dat volwassenen vaak niets doen, omdat ze niet zien dat er gepest wordt of omdat ze niet weten hoe het probleem moet worden opgelost.

- Waarschuw uw kind dat het pesten niet meteen ophoudt als er beter op wordt gelet. Pesten is soms een gewoonte geworden, die moeilijk af te leren is.
- Houd het onderwerp bespreekbaar, informeer regelmatig hoe het gaat.
- Als u er van uw kind met niemand over mag praten, steun dan uw kind, geef achtergrondinformatie en maak duidelijk dat de school het zorgvuldig zal aanpakken. Voordat u dit belooft, is het raadzaam te vragen wat de school doet.
- Beloon uw kind en help het zijn / haar zelfrespect terug te krijgen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een (team) sport.
- Houd de communicatie open, blijf in gesprek met uw kind. Doe dat niet met een negatieve insteek, maar geef adviezen om aan het pesten een einde te maken. Een negatieve manier van vragen is bijvoorbeeld: "Wat is er vandaag weer voor ergs gebeurd?"
- Houd regelmatig en intensief contact met de mentor van uw kind.
- Als uw kind echt lijdt onder het pesten en dat ten koste gaat van het zelfvertrouwen, kan hulp van een deskundige nodig zijn. Dit kan individueel of mogelijk in een sociale vaardigheidstraining.
- Houd het niet stil, maar onderneem actie!

Informatie voor ouders van pestende kinderen

- Neem het probleem serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt de kans een pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak van pesten te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed aandacht aan uw kind.
- Bekijk samen met uw kind een film(pje) over pesten.
- Houd de communicatie open, blijf in gesprek met uw kind.
- Houd regelmatig en intensief contact met de mentor van uw kind.
- Ook zijn er mogelijkheden om uw kind aan een sociale vaardigheidstraining te laten meedoen. Informatie hierover is op te vragen bij de mentor, de teamleider of de vertrouwenspersoon.

Bijlage 6.2 Digitaal pesten

Wat kun je doen om digitaal pesten te voorkomen?

- Bedenk dat niet alles waar is, wat je op het internet tegenkomt.
- Gebruik een apart email adres om jezelf te registreren op websites.
- Kies een e-mailadres dat niet je eigen voor- en achternaam volledig weergeeft.
- Gebruik altijd een bijnaam als je chat.
- Als je je vervelend voelt door iets dat je hebt gezien, vertel dat dan aan iemand die je vertrouwt.
- Blijf altijd vriendelijk en eerlijk en scheld niet (terug).
- Ga weg uit de chat als er iets vervelends gebeurt.
- Bel of mail niet zomaar met kinderen die je van internet kent, en spreek niet met ze af zonder dat je ouders dat weten.
- Verstuur geen flauwe grappen, dreigmail of haatmail.
- Geef geen persoonlijke informatie aan mensen die je alleen van het chatten kent. Dus: geen emailadressen, gewone adressen, namen (ook niet van school), telefoonnummers, wachtwoorden enz. geven.
- Let vooral op bij foto's van jezelf: Als je een foto op internet zet, kan deze gemakkelijk gekopieerd en op een andere website geplaatst worden. Zo kan hij jarenlang terug te vinden zijn, ook als jij hem al weggehaald hebt. Foto's kunnen ook bewerkt worden zonder dat jij dat weet of wilt. Houd daar rekening mee!
- Wees voorzichtig met het gebruik van je webcam.
- Gebruik geen webcam bij personen die je niet kent of vertrouwt. Jouw beelden kunnen worden opgeslagen en gebruikt worden om ze aan andere personen te laten zien. Ze kunnen ook voor andere doeleinden gebruikt worden dan waarvoor jij ze gemaakt hebt.

Sexting

Sexting is het versturen van seksueel getinte foto's en berichtjes. Meestal doe je dat met iemand die je vertrouwt, maar soms gebeurt het ook onder dwang. Het is experimenteelgedrag van tieners, die zich seksueel ontwikkelen. Flirten gaat tegenwoordig digitaal. Het probleem ontstaat pas als zo'n foto wordt verspreid zonder dat de afzender dat weet of wil. Sexting gebeurt vooral via WhatsApp, Snapchat en Instagram en als het materiaal eenmaal via sociale media rondgaat, dan zet de verspreiding snel door. Terugdraaien lukt dan niet meer. Soms is een foto in vertrouwen verstuurd, bijvoorbeeld tussen twee tieners met verkering. Er zijn ook gevallen waarbij

de foto's onder dwang zijn genomen en verzonden. Vaak wordt de persoon die op de betreffende foto staat gepest of uitgescholden, terwijl er weinig aandacht is voor de personen die de foto's delen, liken of doorsturen. En dat terwijl het verspreiden van naaktfoto's van minderjarigen een strafbaar feit is. Het wordt zelfs gezien als verspreiding van kinderporno

Wat kun je tegen digitaal pesten doen?

- Niet altijd persoonlijk opvatten.
- Als het pesten komt van mensen die je niet kent, vat scheldpartijen of beledigingen dan niet persoonlijk op. Vaak maken mensen negatieve opmerkingen uit verveling. De anonimiteit van internet maakt dat mensen makkelijk gaan schelden.
- Negeer de pest- mails, pest smsjes, pestchat
- Je kunt het beste niet reageren op haatmailtjes of andere digitale pesterij.
- Verwijder de e-mail zonder hem te openen. Onderdruk je nieuwsgierigheid!
- Het negeren is effectief in de beginfase van pesten, dus als de pester nog niet zolang aan het pesten is. Pestkoppen willen vaak aandacht. Als je niet reageert, gaan pesters op zoek naar iemand anders om te pesten. Dat geldt ook voor chatrooms. Als daar vervelende opmerkingen worden gemaakt, stop dan met chatten, verlaat die chatroom.
- Blokkeer de afzender.
- Krijg je pest e-mails , blokkeer dan de afzender
- Praat erover met je vrienden, je ouders of een leraar die je vertrouwt is belangrijk.
- Zeker als het pesten al een tijdje duurt en je je er bedreigt door voelt. Liefst met iemand die veel van computers en internet weet en die niet doorvertelt dat je gepest wordt.
- Bewaar de bewijzen.
- Als de pesterijen al in een verder gevorderd stadium zijn en er via de sms, chat of mail bedreigingen worden geuit, bewaar deze dan. Hoe vervelend de mailtjes ook zijn, gooi ze niet weg. Maak een printje van de pestmail of sla de berichten op. Het zijn bewijzen die tegen de pester gebruikt kunnen worden. Aan het IP adres van de e-mail kan soms afgeleid worden van welke computer de e-mail verzonden is. Een provider heeft vaak een helpdesk die klachten over nare mail, smsjes e.d. aan kan nemen. Daar heeft men ook de technische mogelijkheden om na te gaan wie het verstuurt. Bel de helpdesk op.
- Je kunt naar een van de contactpersonen (vertrouwensdocenten) op school gaan die speciaal zijn aangesteld om je te helpen bij vormen van ongewenst gedrag. Zij kunnen je vertellen wat je nog meer kunt doen om het vervelende

gedrag te stoppen. Zij kunnen je ook helpen als het vervelende gedrag misschien al gestopt is maar je er nog steeds last van hebt.

- Aangifte doen bij de politie.
- In bepaalde gevallen kun je naar de politie om aangifte te doen.
- Pesten kan zo hardnekkig zijn dat het pesten 'stalken' wordt genoemd. Dit is strafbaar.
- Voel je niet schuldig als er iets vervelends gebeurt. Het is niet jouw schuld.
- Wees zuinig op je wachtwoorden

Bijlage 6.3 Leidraad voor een gesprek met de gepeste leerling

Wat zijn de feiten?

- Klopt het dat je gepest wordt? (h)erkenning van het probleem
- Door wie word je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer?)
- Waar word je gepest? (doorvragen: zijn er nog meer plekken?)
- Hoe vaak word je gepest?
- Hoe lang speelt het pesten al?
- Weten je ouders of andere personen dat je gepest wordt?
- Wat heb je zelf tot nu toe aan het pesten proberen te doen?
- Zijn er jongeren die jou wel eens proberen te helpen?
- Wat wil je dat er nu gebeurt; wat wil je bereiken?
- Bespreek samen met de leerling wat hij/zij kan doen tegen het pesten en bekijk waar de leerling aan wil werken om de situatie te verbeteren. Let daarbij op de volgende aspecten:
 - Hoe communiceert de leerling met anderen?
 - Welke lichaamstaal speelt een rol?
 - Hoe gaat de leerling om met zijn gevoelens en hoe maakt hij deze kenbaar aan anderen?
 - Heeft de leerling genoeg vaardigheden om weerbaarder gedrag te tonen naar de pester?

Bijlage 6.4 Leidraad voor een gesprek met een leerling die pest

Alvorens er een gesprek met de pester wordt gehouden heeft degene die het gesprek aangaat zich ervan overtuigd dat degene met wie het gesprek plaatsvindt inderdaad schuldig is aan het gemelde gedrag. Het doel van dit gesprek is drieledig:

- de leerling confronteren met zijn gedrag en de pijnlijke gevolgen hiervan
- Achterliggende oorzaken boven tafel proberen te krijgen
- Het schetsen van de stappen die volgen wanneer het pestgedrag niet stopt.

Confronteren

Confronteren en kritiek geven is niet hetzelfde.

Confronteren is: Probleemgericht en richt zich op gedrag wat waar te nemen is. Zodra we interpretaties gaan geven aan gedrag, wordt het persoonsgericht, bijvoorbeeld: je hebt cola in de tas van Piet laten lopen. Dat doe je zeker omdat je graag de lolligste bent! Zodra we gaan interpreteren reageren we een gevoel van frustratie op die ander af en zijn we gestopt met confronteren en begonnen met kritiseren.

Relatiegericht

Je bent heel duidelijk op de inhoud, in wat je wilt en niet wilt maar met behoud van de relatie, bijvoorbeeld. Ik vind dat je heel erg gemeen doet tegen haar en ik wil dat je daarmee ophoudt. Zeg nooit: Je bent heel gemeen. Je wilt duidelijk verder met de jongere. Kritiek op de persoon voelt als een beschuldiging/afwijzing. Eigenlijk zeg je daarmee dat de pester een waardeloos mens is.

Specifiek blijven

Je benoemt de situatie waar het over gaat en vermijdt woorden als altijd, vaak en meestal. Kritiek wordt vaak algemeen. Veranderingsgericht. Je stelt zaken vast en gaat vervolgens inventariseren hoe het anders kan.

Achterliggende oorzaken

Nadat het probleem benoemd is, richt jij je op het waarom? Hoe komt het dat je dit gedrag nodig hebt? Wat levert het jou op? Wat reageer je af op die ander? Etc. Maak duidelijk dat er een tekort aan empathisch vermogen zichtbaar wordt in dit gedrag. Wat ga je daaraan doen? Bied zo nodig hulp aan van de counselor (op vrijwillige basis).

Het pestgedrag moet stoppen

Wees duidelijk over de stappen die volgen, wanneer het pestgedrag niet stopt

Bijlage 6.5 Achtergrondinformatie

Publicaties

- Meer, B. van der, De zondebok in de klas. ISBN: 9789063100094
- Stigt, M. van, Alles over pesten, Uitgeverij Boom, ISBN : 9789089532510
- -Ruigrok. J. Handboek Alles over pesten, Uitgeverij Quirijn, 2015. ISBN 9789079596126

De volgende jeugdboeken gaan over dit onderwerp:

- Evert Hartman: Oorlog zonder vrienden (1979)
- Carry Slee: Spijt! (1997)
- Caja Cazemier: Like me (2016)
- Doorbraak: Jack Andraka (2015)
- Gewicht van water: Sarah Crossan (2015)
- Jonge Vlieger: Ellen van Velzen (2015)
- Replay: Angelo Vergeer (2014)
- Wat als...: Danielle Bakhuis (2013)

Links naar internetsites

Onderstaande links geven bruikbare adressen:

- algemene zoekpagina's (portals met veel links naar websites met informatie over pesten)

<http://pesten.startpagina.nl>

<http://pesten.startkabel.nl>

- pesten (algemeen)

www.pestweb.nl

Website van het APS met informatie, advies en tips over pesten voor kinderen, jongeren, ouders en leerkrachten.

www.pesten.net

Voor en door slachtoffers, richt zich op Nederland en Vlaanderen. Opgericht door Bob van der Meer.

- cyberpesten / veilig internetgebruik / veilige school

www.stopdigitaalpesten.nl

Campagne van SIRE (Stichting Ideële Reclame)

www.schoolenveiligheid.nl

Centrum School en Veiligheid van het APS verzamelt en verspreidt informatie en deskundigheid op het gebied van schoolveiligheid en adviseert schoolleiders,

leraren/docenten, mentoren, leerlingbegeleiders, vertrouwens (contact)personen, onderwijsondersteunend personeel, et cetera.

<http://kennisnet.nl>

Handreikingen en links voor ouders, leraren, kinderen, scholieren, schoolmanagers en ICT-coördinatoren. Deze website is een onderdeel van de programmalijn "Veilig en eenvoudig" van het SURFnet/Kennisnet project.

<http://www.meldknop.nl>

Goede, betrouwbare site voor jongeren, mentoren en vertrouwenspersonen die vervelende dingen op internet mee hebben gemaakt en ondersteund door onder meer Kindertelefoon en politie.

Films met als thema pesten

- Bluebird (2004); regisseur: Mijke de Jong
- De tasjesdief (1995); regisseur: Maria Peters
- Spijt (2013)
- Stuk (2014)
- Mean creek (2005)
- Mean girls (2006)